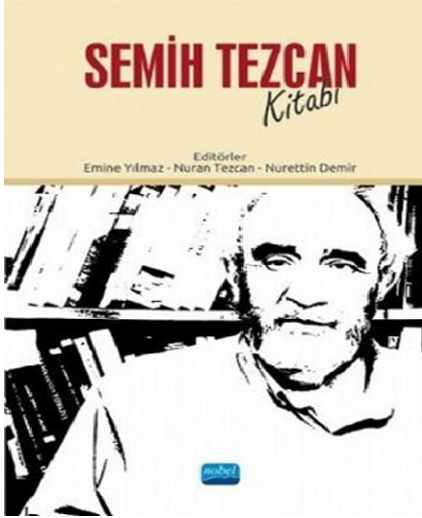

Yılmaz, E., Tezcan, N., Demir, N. (ed.) (2020). *Semih Tezcan Kitabı*. Ankara: Nobel Yayınları, xxxii+512.

Samed Can ASLAN*

Türkoloji alanındaki çalışmalarını çok yönlü, verimli ve titiz bir şekilde sürdürmüş olan Prof. Dr. Semih Tezcan 2017 yılında hayata gözlerini yummuştur. Vefatının ardından Semih Tezcan anısına 11-12 Ekim 2018 tarihlerinde Hacettepe Üniversitesi Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları bölümü tarafından *Uluslararası Semih Tezcan ve Türkoloji Sempozyumu* düzenlenmiştir. Sempozyumda sunulan bildiriler daha sonra kitap hâline getirilmiş ve 2020 yılında *Prof. Dr. Emine Yılmaz, Prof. Dr. Nuran Tezcan ve Prof. Dr. Nurettin Demir* editörlüğünde Nobel Yayın Grubu tarafından yayınlanmıştır. Bu yazıda, *Semih Tezcan Kitabı* adını taşıyan çalışmanın incelemesi yapılacaktır.

Kitap, *İçindekiler* (iii-v) bölümünden sonra gelen ve kitabın editörleri tarafından hazırlanan *Sunuş* (vii-x) yazısı ile başlamaktadır. Bu bölümde ağırlıklı olarak kitabın içerik tanıtımı yapılmıştır. Sunuş bölümünü sırasıyla *Semih Tezcan'ın Yaşam Öyküsü* (xi-xiii), *Semih Tezcan'ın Çalışma Alanları* (xv) ve *Yayın Listesi* (xvii-xxx) başlıklı bölümler takip etmektedir. Kitapta, bu bölümlerin sorumlu yazarının ismi, sehven belirtilmemiştir. *Semih Tezcan'ın Yaşam Öyküsü* (xi-xiii) ve *Yayın Listesi* (xvii-xxx) başlıklı bölümlerin *Arş. Gör. Gülşah Tuğlacı* (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi) tarafından hazırlandığı hem kitabın editörleri hem de yazarın kendisi tarafından bildirilmiştir.

Semih Tezcan'ın yayın listesinin ardından, 37 adet yazının toplandığı *Semih Tezcan ve Türkoloji* (1-87), *Eski Türkçe* (89-154), *Dede Korkut Kitabı* (155-182), *Eski Anadolu Türkçesi, Osmanlıca ve Karamanlıca* (183-287), *Evliya Çelebi Seyahatnâmesi* (289-401), *Çağdaş Türk Dilleri* (403-456) ve *Köken Bilgisi* (457-480) adlı bölümler sıralanmaktadır.

Semih Tezcan ve Türkoloji başlıklı bölümün ilk yazısında, *Klaus Kreiser* (3-18), Berlin'de 1888-1918 yılları arasında Doğu Dilleri bölümünde verilen Türkçe derslerinin tarihçesini ele almıştır. Bu yazıdan sonra gelen aynı içerikli iki yazının biri Almanca (19-22) diğeri Türkçe (23-26) olmak üzere *Peter Zieme* tarafından kaleme alınmıştır. Zieme, *İlahi İçki* adlı yazma parçasının bir yazı çevrimini yapmıştır. *Nuran*

* Yüksek Lisans Öğrencisi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara / TÜRKİYE. E-posta: sametcan3544@gmail.com. ORCID ID: 0000-0002-6032-2840.

Tezcan (27-43) ise Semih Tezcan'ın çalışma yaşamından ve bilim insanı profilinden bahsederek Türkoloji alanında çalışanlara, çalışmak isteyenlere ilham kaynağı olacak nitelikte bir yazı kaleme almıştır. *Emine Yılmaz* (45-55), *Tarihi Etimolojik Türkiye Türkçesi Lügati*'nin ilk dört cildinin yayına hazırlanmasında editörlük görevi üstlenmiş olan Semih Tezcan'ın araştırma yöntemi ve tutumunu gösteren bir yazı hazırlamıştır. Akademik eleştiri ve kültür ilişkisi üzerinde duran *Nurettin Demir* (57-70), Semih Tezcan'ın eleştiri yazılarından hareketle Türkoloji alanındaki akademik eleştirilerin durumuna değinmiştir. *M. Sabri Koz* (71-87) ise Semih Tezcan'ın çalışmalarından almış olduğu ilhamı, halk bilimcilerle dil bilimciler arasındaki karşılıklı iş birliği bağlamında ele almış ve bir editör olarak Semih Tezcan'ın çeşitli yazılarını inceleme fırsatı bulunduğu dönemleri anlatmıştır.

Kitabın *Eski Türkçe* başlığını taşıyan ikinci bölümünde *Marcel Erdal* (91-97), Eski Bulgarlar ve Eski Türk Bulgarcası hakkında bilgi verdikten sonra Tuna ve İdil Bulgarcasındaki sıra sayıları ile Eski Türkçe sıra sayısı eki $+(X)nc'$ ın durumuna değinmiş ve bu ekin Türkçenin Bulgar-Çuvaş koluna hiç ulaşmadığı sonucuna varmıştır. *Kutadgu Bilig*'de geçen *iki böz* tamlaması üzerinde duran *A. Deniz Abik* (99-106), bu tamlamanın söz konusu eserde *kefen* anlamında kullanıldığı ve tamlamada geçen *iki* sayısının kefeni oluşturan iki parça kumaşa işaret etmekten ziyade azlık belirtme işlevi bulunduğu sonucuna ulaşmıştır. Eski Uygurca metinlerden hareketle dil bilimsel saygı yapılarını inceleyen *Ferruh Ağca* (107-126), Eski Uygurcada statüye bağlı nezaket, saygı ifadesi taşıyan fiillerin saygı yardımcı fiillerine dönüştüğünü belirtmiş, ayrıca sıfatlara da eklenebilen teklik 3. kişi iyelik ekinin “saygı” ifadesi de taşıyan dil bilimsel bir yapı olduğunu ortaya koymuştur. *Rysbek Alimov* (127-134), Tunyukuk yazıtında harf atlama, fazladan harf, sözcük veya ibare yazımı gibi çeşitli hakkâk (oymacı) hatalarından hareketle Türk runik yazıtlarında görülen kesin ve muhtemel hataları belirlemeye çalışmış ve yazıtlara karşı uygulanan eleştirel yaklaşımın önemini vurgulamıştır. *Ayşe Kılıç Cengiz* (135-154), Eski Uygur Türkçesi metinlerinde yer alan ve “yıldırım, ışık, meteor” anlamlarını karşıladığı düşünülen *yaşın* ve *yıçın* kelimelerinin kökeni hakkında birtakım bilgiler vermiştir.

Çalışmanın *Dede Korkut Kitabı* başlıklı bölümünde *Işıl Aydın Özkan* (157-165), *Dede Korkut*'ta yan cümle pozisyonundaki fiilimsilerin istemlerini mantıksal, anlamsal ve söz dizimsel düzeyde incelemiştir. Bu tür cümlelerde istem açısından ana cümle yüklemine önceliği olmakla birlikte yan tümce yüklemine de istem potansiyeline sahip olduğunu ortaya koymuştur. *Serdar Erkan* (167-182) ise *Dede Korkut* üzerine yapılan nazım tartışmalarını sözlü kompozisyon teorisi bağlamında ele almış, söz konusu eserdeki manzumların yapısını ve eserin teması ile ilişkisini incelemiştir.

Eski Anadolu Türkçesi, Osmanlıca ve Karamanlıca başlıklı bölümde *Bernt Brendemoen* (185-190), 1768'de Bükreş'te basılmış olan *Talim-i Mesihî* adlı dinî içerikli Karamanlıca metin üzerine söz dizimsel bulgularını ortaya koymuştur. Brendemoen, Sümela Manastırı'nın tarihçesini Türkçe olarak anlatan en eski metin olması açısından incelemeye değer gördüğü bu kitabın özellikle söz dizimi açısından kural dışılık taşıması sebebiyle döneminde yazılan diğer kitaplardan ayrıldığını tespit etmiştir. *Zafer Önler* (191-197), Osmanlı Türkçesi metinlerinin fonetik sorunları üzerinde durmuş; metinlerin yazıldıkları yüzyılların ses özelliklerini yansıtmaktan uzak olduğunu, bu sebeple çeviri yazılarının, yazıldığı döneme bakılmaksızın tümüyle metnin yazılışına uyarak yapılması gerektiğini vurgulamıştır. *F. Sabiha Kutlar Oğuz* ve *Fazile Eren Kaya* (199-207) tarafından kaleme alınan yazıda ise *Hurşid ü Hâver* ve *Ziyafet Defteri* adlı eserlerden hareketle sarayların düğün sofralarında sunulan yemekler, özellikle pilav için yapılan benzetmeler ve pilavın çeşitliliği incelenmiş,

Osmanlı mutfağındaki yeri belirlenmeye çalışılmıştır. *Birsel Karakoç* (209-220), Eski Anadolu Türkçesi metinlerinden hareketle Farsçadan kopyalanan niteleme işlevli *ki/kim*'li yapılarda *-(y)A* istek ekinin görünüş-zaman ekleri ile işlevsel bir dağılım gösterdiğini tespit etmiştir. Aslında istek anlamı veren bu ekin Eski Anadolu Türkçesindeki yoğun kullanımında Farsçanın etkisi olduğu ve üstlendiği dil bilgisel görev dolayısıyla istek anlamının zayıfladığı sonucuna ulaşmıştır. *İ. Hakkı Aksoyak* (221-226), divan şiirinde sıkça yer alan “sevgilinin geçtiği yola su serpmek ya da yolu gözyaşı ile sulamak” sahnesini ele almış; bunun köy hayatının bir parçası olarak toz kalkmasını önlemek amacıyla kerpiç evlerin tabanını süpürüp sulama alışkanlığı ile ilişkisini sorgulamıştır. *Gisela Procházka-Eisl* (227-241) Avusturya Kraliyet ve Devlet Arşivi tarafından kayıt altına alınan, Türkçe derslerine dair en eski belge niteliği taşıması dolayısıyla tarihî ve içerik değerine sahip olan *Sekiz Oğlanın Türkçe El Yazmaları* (Türkische Handschriften der acht Knaben) başlıklı 20 sayfalık dosyayı incelemiştir. *Furkan Öztürk* (243-258) ise dünya edebiyatlarının ilgi alanlarından biri olan ve divan edebiyatı anlatılarında da kendisine önemli bir yer bulan *hayalî varlıkları* Ahmedî'nin *İskendernâme*'si örneğinde incelemiştir. *Abdullah Bağdemir* (259-278), Dil Heyeti tarafından 26 Haziran 1928'de hazırlanan alfabe raporunun içeriği üzerinde durmuş, bu raporla ilgili çeşitli değerlendirmeler yapmıştır. *Kutadgu Bilig*'de geçen Farsça kökenli bazı söz kalıplarının günümüz Farsçasındaki karşılıklarını *Siyer al-Mulûk* örneğinde inceleyen *Robabeh Taghizadehzonuz* (279-287), bunların birer *alıntı çeviri* (calque) olup olmadığını sorgulamış ve ek olarak yüzeysel bir şekilde söz konusu eserden günümüz Türkçesine alınmış olan Farsça örneklere değinmiştir.

Evliya Çelebi Seyahatnâmesi başlıklı bölümde ilk olarak *Şule Pfeiffer Taş* (291-312), Evliya Çelebi'nin Viyana seyahati sırasında Kutsal Roma Cermen İmparatoru I. Leopold ile ilgili gözlemlerinin gerçeklik payını resim, heykel gibi çeşitli sanat eserleri ve tarihî kaynaklara başvurarak araştırmış ve onun verdiği bilgilerin güvenilir olduğu sonucuna varmıştır. *Nesrin Bayraktar Erten* (313-324), *Evliya Çelebi Seyahatnâmesi Okuma Sözlüğü* (2004) adlı eser temelinde eşya isimlerini sözcük bilimsel bakış açısı ile incelemiştir. Türkçedeki türetim eklerinden biri olan *-XcX'*nin işlevlerini ve *Seyahatnâme*'deki kullanımını konu alan *Mevlüt Erdem* (325-336), ekin kullanım ve türetkenliğine dair daha önceki çalışmalarda tespit edilmemiş olan bir görünümünü ortaya koymuş; ekin bir kerelik türetim örneklerinin onun türetkenlik potansiyelinin fazla olduğunu gösterdiğini dile getirmiştir. *Sema Aslan Demir* (337-346), Evliya Çelebi'nin sıra dışı üslubundan hareketle *Seyahatnâme*'deki öyküleyici ve betimleyici söylem tarzı ile anlatım tabanı ilişkisi üzerinde durmuş; öyküleyici söylem tarzında yaygın olan bir dil birimi yerine daha az yaygın olanın seçilmesinin anlatılanı ön plana çıkardığı, daha dikkat çekici hâle getirdiği; betimleyici söylem tarzında ise ek fiille çekimlenmiş adsoylu yüklem ve sınırlar arasılık bildiren görünüş-zaman eklerinin dikkat çektiği sonucuna varmıştır. *Evliya Çelebi'nin İzinde Azerbaycan* başlıklı kitabın *Seyahatnâme* ile olan ilişkisini ele alan *Nurtaç Ergün Atbaşı* (347-355), yazarın sadece Azerbaycan'ı anlatan bir eser yazmakla kalmadığını, aynı zamanda açık ve kapalı ilişkilerle modern bir eserin klasik bir eserden nasıl beslendiğinin bir örneğini ortaya koyduğunu belirtmiştir. *Koray Üstün* (357-380), *Seyahatnâme*'nin basılmasını millî bir mesele olarak gören ve bu eserin Avrupalılar tarafından tanınmasını arzulayan Ahmet Mithat Efendi ile Necip Asım'ın 1896 yılında yazmış oldukları açık mektupları değerlendirmiştir. *Başak Bitik* (381-392), Evliya Çelebi'nin verdiği bazı bilgilerin güvenilirmez olmasına rağmen onu vazgeçilmez kılan şeyin ne olduğu sorusunun cevabını aramış ve onun Karagöz'e dair geniş bilgi verdiği yazılarda kullandığı dil ve üslup üzerinde durmuştur. *Cennet Altundaş* (393-401) ise Evliya Çelebi'nin gezileri sırasında Bergama şehri karşısında neden suskun kaldığını sorgulamış, bireysel ve

resmî tarih ilişkisi bağlamında Bergama seyahatinin, Evliya Çelebi'nin ailesine dair bilgi edinmek açısından önemli olduğunu vurgulamıştır.

Çağdaş Türk Dilleri başlığını taşıyan bölümün ilk yazısında, İran'daki çağdaş Türk dillerinde morfosentaktik açıdan farklı tipolojide amaç yan cümleleri tespit eden İ. Ahmet Aydemir (405-414), bu yan cümlelerin özelliklerini sıralamış, Türk dillerinde ilk defa amaç yan cümlelerinin bütüncül bir tipolojik sınıflandırmasını ve dağılımını ortaya koymuştur. Güney Sibiry'a'da yaşayan Kalmaklar ve onların dil durumları hakkında yapmış olduğu alan araştırmasının bulgularını paylaşan Mikail Cengiz (415-428), 100-200 arasında bir nüfusa sahip olan bu Türk topluluğunun dilinin yoğun Rusça etkisi altında kaldığını çeşitli verilerle açıklamıştır. Alan araştırmasına dayanan bir başka çalışmada ise Hasan Güzel (429-440), Telhab Halaçları üzerine toplumdilbilimsel bir değerlendirme yapmış; eğitim, din ve sosyoekonomik durumu göz önünde bulundurarak Telhab Halaçlarının sadece Halaçça değil, aynı zamanda Farsça ve Oğuzca da konuştuğunu belirtmiştir. Hasan Hayırsever (441-456) ise Lars Johanson tarafından geliştirilen kod kopyalama modeli temelinde Azerbaycan Türkçesindeki Rusça seçilmiş kopyaları ele almıştır.

Kitabın son bölümü *Köken Bilgisi* başlığını taşımaktadır. Bu bölümde Şaban Doğan (459-466), “Deyimler toplumların yaşayış, inanış, kültür ve geleneklerinden izler taşıyan yapılarıdır.” düşüncesinden hareketle *tongaya basmak* (düşmek) deyimini üzerinde durmuş, *tonga* kelimesinin kökenini araştırmıştır. Uğur Altundaş ise (467-480), Eski Uygur Türkçesinde görülen *-yUk* ekinin zaman ve görünüş değerini ele almış; fonetik sebepli küçük varyant farklılıklarıyla birlikte Tuva, Hakas, Tofa Türkçesi ve Fuyu Kırgızcası gibi Çağdaş Türk lehçelerinde de kullanılan bu ekin temel işlevinin görülen geçmiş zamanı bildirmek olduğu, görünüş sisteminde ise sınır sonrası bakışı işaret ettiği sonucuna ulaşmıştır.

Araştırmacılara ait akademik yazıların toplandığı yedi bölümden sonra Semih Tezcan'ın *Ardından* (481-490) başlıklı bölüm gelmektedir. Bu bölümde Semih Tezcan'ın vefatından sonra çeşitli kurum ve kuruluşların, akademisyenlerin yayınladığı mesajlar ile onun anısına hazırlanan toplantı ve sempozyum afişleri yer almaktadır. Son olarak da Semih Tezcan'ın ağırlıklı olarak akademik hayatına dair 26 fotoğraftan oluşan *Fotoğraf Albümü* (491-503) ile kitap tamamlanmaktadır. Kitabın genel olarak titiz bir dizgi kontrolünden geçirildiği anlaşılmaktadır. Bununla birlikte yer yer dikkatlerden kaçmış olan bazı dizgi ve ifade yanlışları göze çarpmaktadır. Burada, kitabın yapılması muhtemel olan yeni baskılarına naçizane katkıda bulunabilme umuduyla bunlardan bazılarını değinilecektir. Aşağıda (>) işaretinin solunda sayfa numarasıyla birlikte kitaptan yapılan alıntı, sağında ise önerilen şekil verilecektir.

Kitapta tespit edilen yazım yanlışları şu şekilde sıralanabilir: *şubat* ~ *Ağustos* (s. xii) > Şubat ~ Ağustos; *belirtikten*, *antroplojide* (s. 63) > belirttikten, antropolojide; *indekis* (s. 65) > indeks; *Tezcan'nın* (s. 69) > Tezcan'ın; *hâinde* (s. 71) > hâlinde; *Harezem* (s. 104) > Harezim; *birebir* (s. 140, 148, 149, 151, 210, 355) > bire bir (*aynı, tıpkı* anlamında); *bir kaç* (s. 187) > birkaç; *selen* (s.191) > gelen; *içinde* (s. 192) > için de; *farkı* (s. 206) > farklı; *açısından* (s. 326) > açılarından; *zaanatkârları* (s. 353) > zanaatkarları; *öyleki* (s. 395) > öyle ki; *cümlelerin* (s. 405) > cümlelerin; *altasıralıycısı*, *altasıralıycı* (s. 407) > altasıralıycısı, altasıralıycı; (cümle içinde) *Bazı* (415) > bazı; *hem fikir* (s. 469) > hemfikir.

Kitapta, yazar ya da eser adlarının yazımında da bazı yanlışlıklar göze çarpmaktadır: *A. Tetze* (s. 49) > A. Tietze; *Hosftede* (s. 64) > Hofstede; *Annamerie von Gabain* (s. 67), *Nechü'l-Feradis* (s. 104) > Nehcü'l-Feradis *Annemaria von Gabain* (s.

152) > Annemarie von Gabain; *Walschmidt* (s. 136) > Waldschmidt; *Ceval Kaya* (s. 153) > Ceval Kaya; *Csat ó, Éva* (s. 165) > Csató, Éva; *Kaufman* (s. 432) > Kauffman.

Bir yazara ait aynı yazı içerisindeki bazı sözcüklerin yazımında tutarsızlıklar görülmektedir. Evliya ~ Evliyâ (s. x, 352, 393); eski Uygurca ~ Eski Uygurca (s. 67); Erguvanlı-Taylan (158) ~ Erguvanlı Taylan (165) şeklinde ikili kullanımlar tespit edilmiştir.

Kitapta, yer yer kimi ifade yanlışları da bulunmaktadır. Cümlelerin yapısındaki hataya sebep olan eksik unsurlar parantez içerisinde, fazla unsurlar ise üzeri çizili şekilde gösterilmektedir: ...*onların Latince transliterasyonlarını verilmektedir...* (s. 128); ...*istem değişikliğine uğradığı(nı) ifade ettiği...* (s. 158); ...*yat- eylemi... ..bir dolaylı tümleç gerektir(ir)* (s. 163); ...*Türkçenin tarihi dönemlerinde(n) bugüne...* (s. 163); ...*nesilden nesile aktarımının devam ettiği(ni) göstermektedir* (s. 434); ...*dillerin işlevlerin(in) sınırlı olması nedeniyle...* (s. 439). Ayrıca sayfa 128’de *kaidesi ve kuralı* şekline arka arkaya eş anlamlı iki sözcüğün tekrarlandığı görülmektedir.

Yayın listesi bölümünün *Makaleler, Eleştiri Makaleleri* (xxiii) alt başlığında (baskıda) ibaresiyle verilen kaynak (xxv), 2020 yılının Şubat ayında yayınlanmıştır¹. Semih Tezcan Kitabı birkaç ay sonrasında yayınlanmış olmasına rağmen listedeki bu künyenin güncellenmesi yapılmamıştır. Ayrıca xxv numaralı sayfadaki 26. maddede yer alan kaynağın 1996 şeklinde verilen basım tarihi, 1997 olarak değiştirilmeli; xxiii numaralı sayfadaki 4. ve 5. maddelerde yer alan künyelerin yeri ise tarihsel sıralama açısından gözden geçirilmelidir.

Sayfa 127’de “(bk. sırasıyla Clauson 2955: 132, 1962: 68)” şeklinde verilen metin içi atıftaki altı çizili olarak gösterilen tarih 1955 olarak düzeltilmelidir. Yine aynı sayfada Otto von Friesen’den yapılan alıntıya Williams’ın aktarmasıyla yer verilmiştir. Ancak Williams’a yapılan atıfta “aktaran/akt.” ibaresi bulunmamaktadır. Sayfa 129’da Mert’e (2010: 1969-190) ve Erdal’a (Erdal: 160-615) yapılan atıfta sayfa numaralarının (2010: 169-190), (Erdal: 160-165) şeklinde düzeltilmesi gerektiği düşünülmektedir. Sayfa 131’de “Berta (2010: 65)” şeklinde atıf yapılan kaynak, yazının kaynakçasında yer almamaktadır. Yine Sayfa 131’de metin içinde “Tekin (1994. 39)” şeklinde verilen atıf “Tekin (1994: 39)” şeklinde düzeltilmelidir. Sayfa 133’te *Levitskaya*’nın etimolojik sözlüğü kaynakçada gösterilmiş, ama metin içinde tespit edilememiştir. Sayfa 141, 145, 150’de ise atıf yapılan *Wilkins 2017* kaynağının künyesine kaynakçada yer verilmemiştir. Sayfa 152’de yer alan kaynakçada *Gabain, Annemarie von* şeklinde gösterilen künyenin *von Gabain, Annemarie* şeklinde düzeltilmesi gerekmektedir. Sayfa 157’de atıf yapılan *Demir ve Yılmaz* kaynağına kaynakçada yer verilmemiştir. Sayfa 165’teki kaynakçada *Ergin* ile *Tezcan&Boeschoten* kaynaklarına yapılan atıf, metin içinde tespit edilememiştir. Sayfa 273’te (Dilâçar 1968: 121-122) şeklinde verilen metin içi atfın tarihi 1958 olarak düzeltilmelidir. Aynı yazının kaynakçasında tarih doğru verilmeyle birlikte sadece metin içi atıfta hata yapılmıştır. Sayfa 337’de metin içinde gösterilen (Knapp ve Watkins 2007), kaynakçada yer almamaktadır. Sayfa 441’de (Demir 2003: 4) şeklinde atıf yapılmış, ancak aynı kaynağın sayfa aralığı kaynakçada “37-44” şeklinde gösterilmiştir. 466. sayfadaki kaynakçada “e-kaynaklar” şeklinde alt başlık açılmış olmasına rağmen sayfa 460’ta atıf yapılan TDK genel ağ

¹ (2020). “Gedanken und Bemerkungen zu zwei türkischen Handschriften (Dresd. Ea 86 Kitāb-ı Dedem Korkud und Ms. Diez A quart. 31 Kitābı Oğuznâme-i Türkî ve Tatarca Żarb-ı Meşel)”. In: *Heinrich Friedrich von Diez (1751-1817): Freidenker – Diplomat – Orientkenner* (Christoph Rauch & Gideon Stiening eds.). Berlin/Boston: De Gruyter. 297-306.

sayfasına burada yer verilmemiş, ayrıca Nişanyan e-sözlük kaynağının son erişim tarihi de belirtilmemiştir.

Kitapta bazı noktalama hataları da göze çarpmaktadır. Bu hataların bir kısmı metin içerisinde bir kısmı ise kaynakça ya da metin içi atıf gösteriminde yapılmıştır. Metin içerisinde karşılaşılan noktalama hatalarının bazıları kesme işareti ile ilgilidir: *İrandaki* (s.429), *İranda* (s.438) > İran’daki, İran’da. Kaynakçada yapılan noktalama hataları sayfa 330, 345, 355, 438, 455’te olduğu gibi çoğunlukla künyenin sonunu nokta ile kapatmamak şeklinde karşımıza çıkmaktadır. Bazen de sayfa 466’daki gibi künyenin “,” şeklinde kapatıldığı görülmektedir. Sayfa 101, 102, 138, 252 olmak üzere birden fazla yerde ise metin içi atfın hem önünde hem de arkasında nokta kullanıldığı görülmektedir. Doğru kullanım açısından nokta işareti sadece metin içi atfın sonunda kullanılmalıdır. Metinde yer yer yay ayraç “()” kullanımı ile ilgili eksikliklerin de gözden kaçtığı görülmektedir. Sayfa 162’deki bir metin içi atfın yazımında kapatma yay ayraç bulunduğú hâlde açma yay ayraç kullanılmamıştır. Sayfa 273’te ise Dilâçar’a yapılan metin içi atıfta “Dilâçar (tarihsiz) 56-57.” şeklinde hem açma hem de kapatma yay ayraç kullanılmamıştır. 187, 212, 244 ve 438 numaralı sayfalarda cümlelerin “değil” ile bitirilmeyip devam ettirildiğú birleşik yapılarda “değil” kelimesinden sonra virgöl kullanılmadığı görülmüştür. Yukarıda da belirtildiğú gibi burada değinilen eksiklikler metnin geneline nispeten az bir orandadır. Bu sebeple kitabın titiz bir dizgi kontrolünden geçtiğinin anlaşıldığı tekrar belirtilmelidir.

Kitap, Prof. Dr. Semih Tezcan’a adanmış bir çalışma olarak onun hayatından kesitlerin görülebileceğú fotoğraflarla ve kâh eşi Prof. Dr. Nuran Tezcan’ın kâh iş arkadaşları ya da öğrencilerinin kalemi aracılığıyla onun hayat hikâyesinin, akademik yolculuğunun, yayınlarının, çalışma anlayışı ve prensiplerinin, alandaki çeşitli tecrübelerinin bir iz düşümü niteliğindedir. Akademik açıdan ise Tezcan’ın çalışma alanlarıyla ilişkili olan/olmayan ve Eski Türkçeden Çağdaş Türk lehçelerine kadar uzanan çeşitli konuları barındırması açısından zengin bir içerik sergilemektedir. Kitapta, Eski Anadolu Türkçesi, Osmanlıca ve Karamanlıcaya ait çeşitli eserler ile *Evliya Çelebi Seyahatnâmesi*’ne anlam, sözcük, söylem ve biçim gibi çok çeşitli açılardan yeni yorumlar getirilmiştir. Çağdaş Türk lehçeleri üzerine yapılan dilbilgisel çalışmaların yanı sıra bu lehçelerin konuşulduğú bölgelerde gerçekleştirilen yeni alan araştırmalarından yola çıkılarak elde edilen gözlem ve değerlendirmeler ortaya konmuştur. Bu yönüyle *Semih Tezcan Kitabı*’nın, okuyucuları için çeşitli araştırmacıların penceresinden farklı bakış açılarını yansıttığı muhakkaktır.